

97-modda. Intellektual faoliyat natijalari

Ushbu Kodeks va boshqa qonunlarda belgilangan hollarda va tartibda intellektual faoliyatning aniq ifoda etilgan natijalari hamda yuridik shaxsning bu natijalarga tenglashtirilgan o'ziga xos vositalari, ana shu ishlar yoki xizmatlarni ado etayotgan jismoniy yoki yuridik shaxsning mahsulotlari (firma nomi, tovar belgisi, xizmat ko'rsatish belgisi va h.k.)ga nisbatan fuqaroning yoki yuridik shaxsning mutlaq huquqi e'tirof etiladi.

Mutlaq huquq obyekti bo'lgan intellektual faoliyat natijalari va o'ziga xos vositalaridan uchinchi shaxslar huquq egasining ruxsati bilangina foydalanishlari mumkin.

(97-moddaning ikkinchi qismi O'zbekiston Respublikasining 2007-yil 16-yanvardagi O'RQ-79-sonli Qonuni tahririda — O'R QHT, 2007-y., 3-son, 21-modda)

Qarang: mazkur Kodeksning 81, 1031 — 1111-moddalari, O'zbekiston Respublikasining “Mualliflik huquqi va turdosh huquqlar to'g'risida”gi Qonuni, “Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari to'g'risida”gi Qonuni, “Tovar belgilari, xizmat ko'rsatish belgilari va tovar kelib chiqqan joy nomlari to'g'risida”gi Qonuni, “Firma nomlari to'g'risida”gi Qonuni, “Seleksiya yutuqlari to'g'risida”gi Qonuni, “Integral mikroxxemalar topologiyalarini huquqiy muhofaza qilish to'g'risida”gi Qonuni, “Elektron hisoblash mashinalari uchun yaratilgan dasturlar va ma'lumotlar bazalarining huquqiy himoyasi to'g'risida”gi Qonuni.

98-modda. Xizmat va tijorat siri

Fuqarolik qonun hujjatlari xizmat yoki tijorat siri bo'lgan axborotni, basharti bu axborot uchinchi shaxslarga noma'lumligi sababli haqiqiy yoki nisbiy tijorat qimmatiga ega bo'lgan, qonun yo'li bilan undan erkin bahramand bo'lish mumkin bo'lmagan hamda axborot egasi uning maxfiyligini saqlashga doir choralar ko'rgan hollarda himoya etadi.

Qarang: mazkur Kodeksning [81, 1095 — 1097-moddalari](#), O'zbekiston Respublikasining “Tijorat siri to'g'risida”gi [Qonuni](#), O'zbekiston Respublikasining “Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida”gi Qonunining [37-moddasi](#), O'zbekiston Respublikasining “Reklama to'g'risida”gi Qonuni [27-moddasining uchinchi qismi](#).

99-modda. Shaxsiy nomulkiy huquqlar va boshqa nomoddiy ne'matlar

Shaxsning hayoti va sog'lig'i, sha'ni va qadr-qimmati, shaxsiy daxlsizligi, ishchanlik obro'si, shaxsiy hayotining daxlsizligi, xususiy va oilaviy siri, nomga bo'lgan huquqi, tasvirga bo'lgan huquqi, mualliflik huquqi, boshqa shaxsiy nomulkiy huquqlar hamda tug'ilganidan boshlab yoki qonunga muvofiq fuqaroga tegishli bo'lgan boshqa nomoddiy ne'matlar tortib olinmaydi va o'zga usul bilan boshqa shaxsga berilmaydi. Vafot etgan kishiga tegishli bo'lgan shaxsiy nomulkiy huquqlar va boshqa nomoddiy ne'matlar qonunda nazarda tutilgan hollarda va tartibda boshqa shaxslar, shu jumladan huquq egasining vorislari tomonidan amalga oshirilishi va himoya etilishi mumkin.

Qarang: mazkur Kodeksning [81](#), [100](#), [1033](#), [1051](#), [1077](#), [1085](#), [1092-moddalari](#), [1113-moddasining uchinchi qismi](#), O'zbekiston Respublikasining "Mualliflik huquqi va turdosh huquqlar to'g'risida"gi Qonunining [18-moddasi](#).

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.06.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-PL-92-son [qarori](#).

100-modda. Sha'n, qadr-qimmat va ishchanlik obro'sini himoya qilish

Fuqaro o'zining sha'ni, qadr-qimmati yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar yuzasidan, basharti bunday ma'lumotlarni tarqatgan shaxs ularning haqiqatga to'g'ri kelishini isbotlay olmasa, sud yo'li bilan raddiya talab qilishga haqli.

Manfaatdor shaxslarning talabiga ko'ra fuqaroning sha'ni va qadr-qimmatini uning vafotidan keyin ham himoya qilishga yo'l qo'yiladi.

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-sonli [qarori](#).

Basharti, fuqaroning sha'ni, qadr-qimmati yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar ommaviy-axborot

vositalarida tarqatilgan bo'lsa, ayni shu ommaviy-axborot vositalarida raddiya berilishi lozim.

Qarang: O'zbekiston Respublikasining "Ommaviy axborot vositalari to'g'risida"gi Qonuni [34-moddasi](#).

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-sonli qarorining [1](#), [3](#), [14-bandlari](#).

Basharti, bunday ma'lumotlar tashkilotdan olingan hujjatda uchrasa, bunday hujjat almashtirilishi yoki chaqirib olinishi kerak.

Boshqa hollarda raddiya berish tartibi sud tomonidan belgilanadi.

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-sonli qarorining [6](#), [14-bandlari](#).

Fuqaro ommaviy axborot vositalarida uning huquqlari yoki qonun bilan qo'riqlanadigan manfaatlarini kamsituvchi ma'lumotlar e'lon qilinganda u ayni o'sha ommaviy axborot vositalari orqali chiqib, o'zini himoya qilish huquqiga ega.

Basharti, sudning hal qiluv qarori bajarilmasa, sud qoidabuzarga qonun hujjatlarida belgilangan miqdorda va tartibda undiriladigan jarima solishga haqlidir. Jarimani to'lash

qoidabuzarni sudning hal qiluv qarorida nazarda tutilgan harakatlarni bajarish vazifasidan ozod etmaydi.

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-sonli qarorining [15-bandi](#).

O'zining sha'ni, qadr-qimmati yoki ishchanlik obro'siga putur yetkazuvchi ma'lumotlar tarqatilgan fuqaro bunday ma'lumotlar rad etilishi bilan bir qatorda ularni tarqatish oqibatida yetkazilgan zararlar va ma'naviy ziyoning o'rnini qoplashni talab qilishga haqlidir.

Qarang: mazkur Kodeksning [81](#), [1021](#), [1022-moddalari](#)

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo'llash to'g'risida"gi 5-sonli qarorining [13-bandi](#).

Ushbu moddadagi fuqaroning ishchanlik obro'sini himoya qilish to'g'risidagi qoidasi yuridik shaxsning ishchanlik obro'sini himoya etishga nisbatan ham tegishli yo'sinda tatbiq etiladi.

Qo'shimcha ma'lumot uchun qarang: O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining 19.12.1992-yildagi "Sud amaliyotida fuqaro va tashkilotlarning sha'ni, qadr-qimmati va

ishchanlik obro‘sini himoya qilish haqidagi qonunlarni qo‘llash to‘g‘risida”gi 5-sonli qarorining 7-bandi.